

**Islands president
Guðni Th. Jóhannessons
tale ved
Bergens ordfører Marte Mjøs Persens lunsj
Haakonshallen
Bergen
23. mars 2017**

Deres Majestet kong Harald (av Norge)
Bergens ordfører
Deres høyheter (evt.: Deres eksellenser)
andre gjester

Det går mot slutten på Elizas og mitt besøk i Norge. De siste dagene har vi vært mange steder og møtt mange mennesker. Det har vært en ære og glede for oss å oppleve den varme mottagelse vi har fått av Deres Majestet, av dronning Sonja og andre i den norske kongefamilien. Jeg har også hatt nyttige samtaler med norske politikere, blant dem Marit Nybakk, Stortingets første visepresident, og statsminister Erna Solberg. Både Eliza og jeg har holdt taler på Universitetet i Oslo, hun på et viktig seminar om kjønnslikestilling og hvordan man kan oppnå mer på det området. Selv talte jeg om situasjonen for den såkalte “nordiske modell” og hvilken fremtid den kan ha.

På universitetet her i Bergen talte jeg så om kulturarv og nasjonalisme, om fortidens store betydning for et menneskelig samfunn. Denne byen eier som kjent en rik historie. Bergen var forlenget blitt et viktig handelssted da islendingene begynte å sende store mengder skrei hit i det fjortende århundre. Den gang som nå førte internasjonal handel til økt velstand for folket. Det er godt å kjenne historien, å dra lærdom av den, og ikke minst å minnes med respekt de vi står i takknemlighet til. På Akershus festning fikk jeg den ære å legge en blomsterkrans på minnesmerket for de falne under siste verdenskrig.

Min kone og jeg har også fått nyte kunst og kultur. Besøket i NORLA var spesielt interessant. Og ikke mindre programmet i

Nasjonalbiblioteket. Der fikk vi blant annet lære om gamle skinmanuskripter – vår felles kulturarv – og deretter hoppet vi inn i nåtiden på Astrup Fearnley–muséet.

Det var verdifullt å møte kjære landsmenn i Ólafíustofa i Oslo. Det bor i dag nesten ti tusen islendinger rundt omkring i Norge. Noen kommer utvilsomt til å vende hjem igjen til Island mens andre har slått røtter her eller kommer til å gjøre det. Slik er livets gang i vår tids internasjonale samfunn. Mangfold og frihet er nøkkel til en lykkelig fremtid. Atmosfæren av samarbeid og nyskapning følte vi godt i vitenskapsparken på Blindern der islandske opphavsmenn er engasjerte innen rammen for Start-up Lab. Engelsk er sant nok brukt i den verdenen og flere steder, men islendinger i Norge er utvilsomt enige med meg i den store betydningen av å ha lært et skandinavisk språk på skolen hjemme. Måtte den tradisjonen få fortsette lenge. Og jeg benytter anledningen til å be om forlatelse for ikke alltid å ha behandlet nordmennesenes klangfulle og syngende talespråk på mest følsomme måte.

Deres Majestet! Historien og kulturen binder våre land tett sammen. Men det gjør også havet. Her i Bergen besøkte vi vitenskapsparken VilVite og deltok i møte om nyskapning i fiskeri. Siden gikk vegen til Det norske havlaboratoriet. Nordmenn er tydeligvis fremdeles i fremste rekke på området havforskning og kunnskap om havet. Og der har vi søskennasjonene felles interesser. Et uforurenset hav er i begge interesse. Vi trenger også å drive miljøansvarlig fiske, styre vår fangst utenfor egen jurisdiksjon i fred og fordragelighet, ferdigbehandle fangsten, bruke den nyeste redskap og vitenskap.

Men nå går det mot avslutningen. Vi ser frem til besøket i Grieg–muséet på Troidhaugen men så drar vi. Det kan riktignok virke klisjéaktig å sitere gamle visdomsord for ofte, men tillat meg allikevel å nevne de klassiske visdomsord i Håvamål om vennskap og takk:

Har du en venn
som du tror vel om,
og vil få hans fagnad,
betro deg da trygt til ham
og bytt med ham gaver,
oppsøk ham ofte.

Tillat meg også mot slutten å fortelle en liten historie. Det skjedde like før vi dro hit at jeg fikk besøk på Bessastaðir av Bjarni Felixson, sportsjournalist i flere tiår og sannelig et nasjonalklenodium på Island. Jeg nevnte for ham at snart skulle jeg dra på offisielt besøk til Norge,

invitert av kong Harald. “Ja, jeg møtte ham i København i ’55” sa Bjarni straks: “Vi var der som nyslåtte studenter og møtte ham på Ferjekroen i Tivoli. Vi hadde det hyggelig sammen. – Og så ble vi fotografert.”

Jeg synes dette er et så lysende eksempel på nærhet og vennskap mellom våre to land med så få innbyggere. Jeg inviterer en venn på kaffe, og selvfølgelig har han møtt Norges nåværende konge. Deres Majestet, tillat meg i denne avskjedsstunden å forære Dem en liten gave: Et bilde av Dem sammen med nyslåtte islandske studenter i en lykkelig stund for over seksti år siden. På vegne av Eliza og meg selv, og alle i vårt følge, takker jeg Deres Majestet, dronning Sonja og alle som tok så godt imot oss for den varme og godvilje som vi har mottatt her i Norge.

Helt til slutt vil jeg takke Bergens bystyre hjertelig for storstilt mottagelse og strålende fest i deres historierike by, her på det sted der folk fra mange og fjerne land har møttes, handlet og fortalt nytt fra sine hjemtrakter i nesten tusen år, etter hva kildene forteller. Vi løfter vår glass til ære for det gode sambandet mellom vennefolkene Norge og Island i all fremtid.